

Danske Døves Landsforbund säkrar miljonprogram för inkludering av döva i världen

12 februari 2025

Foto: DDL

Danske Døves Landsforbund (DDL) har fått ett anslag från utrikesministeriet, värt 22,4 miljoner danska kronor. Anslaget ska användas till ett program med fyra fokusområden som syftar till att främja inkludering och rättigheter för döva i sju länder: Guatemala, Ghana, Togo, Elfenbenskusten, Rwanda, Jordanien och Vietnam. Finansieringen säkrar DDL:s internationella arbete under perioden 2025-2028.

Programmet har fyra huvudsakliga fokusområden där det första är organisationsutveckling och kapacitetsuppbyggnad, vilket innebär att de ska stärka partnerorganisationer så att de mer effektivt kan arbeta för dövas rättigheter. Det andra fokusområdet är information och påverkansarbete med syfte att öka medvetenheten i lokalsamhällen och driva politiskt arbete för att främja dövas inkludering. Teckenspråk är det tredje fokusområdet och där ska de utveckla och förbättra undervisning i teckenspråk samt etablera utbildningar för teckenspråkstolkare. Det sista fokusområdet är empowerment där målet är att stärka döva individer så att de kan kräva sina rättigheter och delta aktivt i samhället.

DDL uttrycker stor glädje över anslaget, som innebär ekonomisk stabilitet under fyra år och gör att organisationen kan fokusera på långsiktigt arbete utan att behöva ansöka om nya bidrag varje år. På DDL:s facebookside skriver de att de ser fram emot de positiva förändringar som programmet kommer att föra med sig för döva i deras partnerländer.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Projektet Movadot avslutas men kampen är inte över

12 februari 2025

Foto: Movadot

Projektet "Mobilt hem- och vårdteam för äldre döva och teckenspråkiga i Jönköpings län" (Movadot) har drivits i 2,5 år och avslutas den 28 februari. Nu uttrycker äldre döva och Jönköpings Läns Dövas och Teckenspråkigas Förbund (JLDTF) oro för framtiden. Teckenrapport har kontaktat Åsa Gustavsson, Movadots projektledare, för att få veta mer om projektets bakgrund, resultat och framtidsutsikter.

Åsa berättar att syftet med Movadot är att möta utmaningarna för äldre döva i Sverige, som ofta är ensamma bland hörande på äldreboenden där personalen saknar teckenspråkskunskaper. I socialtjänstlagen står det tydligt att alla har rätt till vård och omsorg på likvärdiga villkor, och JLDTF kunde inte acceptera den rådande situationen som var innan projektet startade. Eftersom det inte var ekonomiskt möjligt att skapa ett hem- och vårdteam på kommunal nivå, beslutade man i stället att satsa på en mobil lösning på regional nivå, där flera kommuner kunde samverka. På så sätt föddes Movadot.

Movadot drivs av JLDTF i samarbete med kommunerna Jönköping, Nässjö och Gislaved samt Region Jönköpings län. Projektgruppen består av Åsa som projektledare, Christin Ingesson och Pernilla Lindkvist som undersköterskor samt Therese Iselius som ekonomiansvarig. Projektet var ursprungligen tänkt att pågå i två år, men eftersom det fanns medel kvar kunde det förlängas med sju månader och avslutas därför först nu den 28 februari.

- Det har varit fantastiskt att arbeta med de äldre döva och med våra hörande kollegor i arbetsgruppen, berättar Åsa. Vi känner att vi har lyckats med vår vision och ser många fördelar med Movadot. Vi har även upptäckt stora skillnader mellan den teckenspråkiga och icke teckenspråkiga hemtjänsten. En teckenspråkig hemtjänst gör mycket mer, som till exempel att förklara hur bildtelefoni fungerar, uppmuntra personen att delta i dövföreningens aktiviteter samt hjälpa till att förstå

och hantera kontakter med olika myndigheter.

Movadot har också anordnat träffar under namnet "Pigga pensionärer" en gång i månaden. Där har deltagarna bland annat fått delta i hjärngympa, gå på promenader med gångstavar och syssna på föreläsningar om exempelvis demens. Dessa träffar har varit mycket uppskattade av de äldre döva.

En utmaning inom vården är att det ofta står "nedsatt hörsel" i äldre dövas patientjournaler, vilket leder till missförstånd. Vårdpersonalen tror då att de kan kommunicera genom att prata högre, berättar Åsa. När de inser att patienten inte hör alls blir de ofta osäkra och vet inte hur de ska agera. Genom projektet har Movadot uppmanat vården att ändra systemet så att det tydligt framgår att patienten använder teckenspråk, vilket kan förbättra bemötandet redan från början.

Under projektets gång har Movadot hjälpt totalt 14 äldre döva i de tre kommuner som ingår i samarbetet. Framtiden ser dock olika ut i dessa kommuner. Gislaveds kommun har för närvarande inga äldre döva i behov av hemtjänst och kommer därför att avsluta det mobila arbetssättet. Jönköpings kommun, som har länets största döva befolkning, har däremot beslutat att implementera metoden i sin verksamhet. En av Movadots undersköterskor kommer dessutom att återvända till sin tidigare arbetsplats, vilket säkerställer att kunskap om teckenspråk och mobil hemtjänst för döva bevaras inom kommunen. Nässjö kommun är positivt inställd till att fortsätta med modellen, men har inte ekonomiska möjligheter att genomföra den då kommunen har ett underskott på fem miljoner kronor.

För att säkerställa att de äldre döva i Nässjö får fortsatt teckenspråkig hemtjänst planerar JLDTF att söka ytterligare finansiering. Förbundet avser även att bedriva ett omfattande påverkansarbete gentemot samtliga kommuner i länet.

Åsa poängterar att en teckenspråkig hemtjänst är en ekonomiskt hållbar lösning eftersom den kan garantera patientsäkerhet. Kommunikationsmissar kan leda till fler sjukhusbesök och felmedicinering, vilket i sin tur medför högre kostnader än att direkt erbjuda hemtjänstpersonal med teckenspråkskompetens.

Intresset för Movadots arbete har varit stort, både inom och utanför Sverige. Många kommuner i andra delar av landet, dövföreningar och även organisationer i andra nordiska länder har kontaktat Movadot för att ta reda på hur en mobil teckenspråkig hemtjänst fungerar och hur den kan implementeras i deras

verksamheter.

Åsa är mycket glad över att projektet har uppfyllt sin vision och förbättrat livskvaliteten för äldre döva, men samtidigt ledsen över att det nu avslutas. Hon berömmar de två undersköterskornas fantastiska insatser under projektet.

En viktig del av Movadots arbete har varit att informera äldre döva om hur de ansöker om hemtjänst samt att förklara för biståndshandläggare hur deras beslut påverkar målgruppen. Ibland har felaktiga beslut fattats just för att teckenspråksperspektivet inte har beaktats. Åsa oroar sig nu för vem som kommer att bevaka dessa frågor efter projektets slut. En annan utmaning är den höga personalomsättningen inom vården – när chefer och personal byts ut går informationen om teckenspråk och dövas behov ofta förlorad.

Åsas dröm är att Movadots modell ska etableras och spridas i hela Sverige, eftersom den i dagsläget är det bästa alternativet för att säkerställa jämlik vård och omsorg för äldre döva.

– Jag ser möjligheter till att genomföra detta, frågan är bara när. Det är en tung kamp, men bara att se de äldre dövas reaktioner gör det värt att fortsätta kämpa, avslutar Åsa.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Kubanskt teckenspråk erkänns officiellt genom ny lag

12 februari 2025

Foto: Adobe stock

Kubas regering har tagit ett historiskt steg genom att officiellt erkänna och reglera det kubanska teckenspråket som ett självständigt språk. Beslutet formaliserades genom en ny dekretlag som publicerades i den

officiella statstidningen, vilket bekräftades av president Miguel Díaz-Canel Bermúdez.

En dekretlag är en tvingande befallning från presidenten som inte förankrats i parlamentet. Presidenten delade nyheten via sin X-profil med hashtaggen #kubaärinkludering och betonade att erkännandet uppfyller en länge efterlängtd dröm för Kubas dövsamhälle. Han hänvisade till den kubanska politikern, journalisten och poeten José Martí's princip "Med alla och för allas bästa" som en drivkraft bakom beslutet.

Den nya lagen innefattar utbildningsinsatser och utbildning av teckenspråkstolkare och översättare, vilket enligt den statliga tidningen Granma utgör centrala aspekter av regleringen. Syftet är att garantera dövas tillgång till den fysiska, sociala, ekonomiska och kulturella miljön, så att de har samma mänskliga rättigheter och friheter som andra. Lagen syftar också till att stödja utvecklingsprojekt och produktion av litteratur på teckenspråk. Dessutom ska kvalitetsbedömning av tolknings- och översättningstjänster kunna garanteras, särskilt inom televisionen.

Världsförbundet för döva (WFD) offentliggjorde förra helgen den glädjande nyheten. WFD:s ordförande Joseph J. Murray framhöll på förbundets Facebooksida att erkännandet är resultatet av många års dedikerat arbete av det kubanska dövförbundet. Erkännandet har väckt stor internationell uppmärksamhet och hyllats som ett betydelsefullt framsteg för språklig inkludering.

Genom denna lag blir Kuba en del av en växande skara länder som erkänner teckenspråk som officiella språk, vilket bidrar till den globala insatsen för att skydda dövas rättigheter enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ungefär 19 000 personer använder kubanskt teckenspråk dagligen, och erkännandet förväntas förbättra både tillgänglighet och jämlikhet i det kubanska samhället.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Ny handlingsplan ska stärka funktionshinderspolitiken

12 februari 2025

Foto: MFD

Regeringen har beslutat att Myndigheten för delaktighet (MFD) ska ta fram ett förslag till en ny nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken. Syftet är att förbättra levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning och främja deras fulla delaktighet i samhället.

En viktig del av uppdraget innebär att analysera de utmaningar som finns inom olika samhällsområden och att lämna förslag på konkreta åtgärder. Handlingsplanen ska vara en vägledning för hur funktionshinderspolitiken kan genomföras och förbättras.

Camilla Waltersson Grönvall, socialtjänstminister, säger att handlingsplanen kommer att utgöra en viktig utgångspunkt i arbetet med att uppfylla det funktionshinderspolitiska målet. Funktionshinderspolitiken berör alla delar i samhället, men de prioriterade samhällsområdena och de utpekade myndigheterna i funktionshindersstrategin är centrala för att personer med funktionsnedsättning ska kunna uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället.

För att ta fram handlingsplanen kommer MFD att samarbeta med 29 utvalda myndigheter samt organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning. Den 14 februari presenteras arbetet för tjänstepersoner inom de utsedda myndigheterna och fyra dagar senare hålls det första samrådet med funktionshindersorganisationer för att inhämta synpunkter och försäkra att planen återspeglar de behov som finns. Bland dessa organisationer finns Sveriges Dövas Riksförbund och Förbundet Sveriges Dövblinda.

Malin Ekman Aldén, generaldirektör för MFD, säger att handlingsplanen är en milstolpe i att skapa ett samhälle där alla har samma möjligheter till delaktighet. Vi

ska identifiera vad som krävs för att uppnå förändring och erlagga grunden för framtida prioriteringar.

Handlingsplanen kommer att ta hänsyn till de observationer och rekommendationer som FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning har lämnat till Sverige. Senast den 1 december 2025 ska redovisningen av uppdraget lämnas till Socialdepartementet hos Regeringskansliet.

För uppdraget har MFD tilldelats en budget på högst fyra miljoner kronor under 2025.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

TV4 frias av Mediemyndigheten - trots kraftig kritik mot textningen

12 februari 2025

Foto: TV 4

Sedan juli 2024 direkttextar TV4 inte längre sina populära program på teve, som Nyhetsmorgon eller Efter fem. I stället erbjuds AI-genererad textning via TV4 Play. Ett beslut som nu får skarp kritik från flera håll. Mediemyndigheten anser dock att de uppfyller tillgänglighetskriterierna.

TV4 uppger att förändringen är en kostnadsbesparande åtgärd, men många anser att den slår hårt mot tittare som är beroende av textning. Bland kritikerna finns Hörselskadades Riksförbund (HRF), pensionärsorganisationer och fackklubben Medietextarna.

Mattias Lundekvam, generalsekreterare för HRF, sa till tidningen Auris att det är positivt att det finns autotextning på TV4 Play, men att detta inte får försämra tillgängligheten i teve. Statistik från SCB visar att en stor andel av de äldre tittarna

fortfarande ser på traditionell teve. Endast 50 procent av personer mellan 65 och 74 år har tittat på streamad teve, och i åldersgruppen 75–85 år är siffran ännu lägre, endast 38 procent. Kritiker menar att förändringen som innebär att textningen tagits bort på teve kan ha exkluderat en betydande del av befolkningen.

TV4 tror dock inte att förändringen kommer att ha någon större påverkan. Jannike Croona Broman, driftchef på TV4, sa till Nyheter24 att man kan se Nyhetsmorgon med direkttextning på TV4 Play, som är gratis och tillgängligt för alla. De utökar även direkttextningen med en timme, så att den börjar redan klockan 06.

Tittare har även uttryckt missnöje över att TV4 ersatt direkttextning med AI-genererad textning, som enligt kritiker ofta håller låg kvalitet och endast är tillgänglig live – den sparas alltså inte för senare visning. HRF menar att detta är en försämring som inte bör accepteras och har skickat en skrivelse till Mediemyndigheten för att undersöka om förändringen är förenlig med de krav som gäller för textning i linjär teve.

Mediemyndigheten konstaterade i en rapport från december 2024 att TV4 uppfyller de formella kraven på tillgänglighet när det gäller undertextning. Rapporten gäller tidsperioden

1 september 2023–31 augusti 2024. De uppger samtidigt att man noggrant kommer att följa utvecklingen av textningskvaliteten och hur reglerna efterlevs på samtliga plattformar. Helena Söderman, avdelningschef på Mediemyndighetens enhet för tillsyn och granskning, menar att det här är en viktig fråga för dem och att de kommer att bevaka den noga.

HRF uppmanar nu missnöjda tittare att fortsätta framföra sina klagomål direkt till TV4 via sociala medier, programredaktioner eller via e-post. Anmälningar kan även göras till Mediemyndigheten via myndighetens webbplats.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Hannah tillbaka i Irak och Kurdistan för att dela ut hörapparater

12 februari 2025

Foto: Privat

Hannah Lindberg från Hofors har under lång tid arbetat som volontär för olika hjälporganisationer. Genom kontakter har hon involverats i ett projekt för organisationen Medical Aid Initiative Norway, som hon sedan 2019 åkt med till Irak och Kurdistan för att dela ut hörapparater till barn och krigsskadade. I slutet av januari i år var det dags igen att åka ner.

Hannah, som själv är hörselskadad, gick under sin uppväxt både i specialskola för döva och hörselskadade samt i vanlig grundskola och vet hur det är att befinna sig emellan den döva och den hörande världen. Denna personliga erfarenhet har motiverat henne att hjälpa andra barn i liknande situationer.

Sedan starten har Hannah delat över 1 500 hörapparater i regionen. Behovet är stort, det är tusentals barn som väntar på hjälp. Många har aldrig fått någon form av hörselhjälp eller undervisning i teckenspråk, vilket leder till isolering och begränsade möjligheter i livet.

I slutet av januari åkte Hannah till Irak och Kurdistan tillsammans med organisationen Medical Aid Initiative Norway. Syftet med resan var att kartlägga de aktuella behoven och fortsätta arbetet med att samla in och dela ut hörapparater. Hörapparaterna är donerade av bland andra GN Hearing som bidragit med hundratals hörapparater. Den 30 januari lade Hannah ut ett inlägg på sociala medier där hon berättar att hon varit i ett flyktingläger där det just nu bor 9 346 människor. Hon träffade två barn som ska få hörapparater. Deras familjer har inte haft råd att ordna det till sina barn. Men, mörkertalet är stort och många fler behöver hjälp.

Hannahs insatser har fått stor uppmärksamhet i regionen. Nyligen hölls en presskonferens i Duhok för att informera om de tillgängliga hörapparaterna och nå ut till de mest behövande familjerna. Genom sitt arbete har Hannah inte bara förbättrat livskvaliteten för många barn, utan också ökat medvetenheten om

hörselnedsättning och vikten av stöd i områden där resurserna är begränsade.

Hannah planerar också att engagera sig i stöd för yazidiska kvinnor och barn som varit utsatta för sexuellt slaveri. Hannahs engagemang sprider sig till hennes egna barn, som har hjälpt till att samla in pengar genom att sälja armband i skolan. Hon betonar vikten av att visa dem världen utanför Sverige och lär dem värdet av att hjälpa andra.

För dem som vill stödja Hannahs arbete finns möjlighet att donera hörapparater eller ekonomiska bidrag för inköp av dessa. Hon delar regelbundet uppdateringar om sina projekt och insamlingar på sociala medier och hoppas på fortsatt stöd från allmänheten.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

SignGPT - AI på teckenspråk snart verklighet

12 februari 2025

Foto: University of Surrey

University of Surrey i Storbritannien har nyligen beviljats ett projektmedel på 8,45 miljoner pund, vilket motsvarar ungefär 115 miljoner svenska kronor. Projektet heter SignGPT och siktar på att revolutionera kommunikationen mellan döva och hörande med hjälp av AI. Tillsammans med två andra universitet och centrala döva aktörer samt dövsamhället har projektet som ambition att skapa ett verktyg som översätter text till teckenspråk och teckenspråk till text.

Projektets huvudforskare, Professor Richard Bowden, var en av de som var med när universitetet och deras avknopningsföretag Signapse 2023 fick 1,5 miljoner US Dollar från Google för att ta fram ett verktyg som översätter engelsk text till brittiskt teckenspråk (BSL). Via projektet kunde man översätta nyckelwebbplatser

till BSL. Nu med projektet SignGPT är målet att skapa en avancerad AI-modell som kan översätta teckenspråk till talat språk och talat språk till teckenspråk, ett problem som ännu idag inte är helt löst. Richard förklarar på universitets hemsida att SignGPT inte handlar om att ersätta människor, utan i stället om att säkerställa att dövsamhället inte lämnas utanför i den pågående AI-revolutionen.

Projektet sträcker sig över fem år och leds av Institutet för människocentrerad AI vid University of Surrey i Guildford och samarbetar med Oxford University samt University College Londons forskningscenter för dövhet, kognition och språk. Dessutom kommer centrala döva aktörer samt dövsamhället att vara med i projektet, något som Mark Wheatley, VD för Royal Association for Deaf People, intygar. Han säger att organisationen är fast beslutna att se till att projektet bygger på etiska grunder och ger noggranna och användbara översättningar.

Världen över finns över 70 miljoner döva eller hörselskadade människor som på ett eller annat sätt kan ha nytta av SignGPT. En av de stora utmaningarna i projektet är att skapa en fungerande modell som kan hantera olika teckenspråk. Forskningsteamet kommer att skapa världens största databank för teckenspråk som dessutom kan användas i vidare forskning. Teamet betonar på universitets hemsida att det är viktigt att de under projektets gång har ett nära samarbete med döva lingvister och andra representanter så att de kan säkerställa att tekniken är kulturellt och lingvistiskt korrekt.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Daniel avgår som EUDY:s ordförande

12 februari 2025

Foto: EUDY

Måndagen den 20 januari meddelade Europeiska unionen för Döva

Ungdomar (EUDY) på sociala medier att Daniel Lolici avgår som ordförande. Han lämnar sin post av hälsoskäl.

DNieuws, vår DJE-partner i Nederländerna, berättar att EUDY:s direktör Lubna Mehdi tackade Daniel för hans engagemang och arbete. EUDY-teamet vill rikta ett varmt tack till Daniel för hans tid, energi och engagemang som ordförande. Hans ledarskap och bidrag, särskilt för att lyfta fram Östeuropas röst och förnya projektidéer, har varit betydelsefulla. Vidare önskar EUDY honom allt gott för framtiden och en snabb återhämtning. Lubna gav inga ytterligare detaljer om de hälsoskäl som ligger bakom hans avgång.

Enligt EUDY:s stadgar ersätts en avgående ordförande tillfälligt av vice ordföranden fram till nästa ordinarie Generalförsamling. I det här fallet tar Anna Muir-Weissbrodt över rollen som ordförande fram till generalförsamlingen i augusti 2025 i Nederländerna.

Till DNieuws berättar Lubna att Anna har stor erfarenhet av att arbeta med ungdomar. Som tidigare student vid Frontrunners-programmet har hon skaffat sig kunskap om ledarskap inom organisationsområdet. Hon har varit en aktiv representant för ungdomsavdelningen inom Storbritanniens dövförbund. Dessutom har hon spelat en viktig roll i EUDY:s Safeguarding-projekt (som arbetar för en trygg och respektfull miljö för döva ungdomar). Hennes färdigheter och engagemang gör henne till en stark och lämplig efterträdare som ordförande.

På frågan om vad ordförandebytet innebär för EUDY:s planer och projekt svarade Lubna att arbetet inom organisationen kommer att fortsätta precis som vanligt och att denna förändring inte kommer att skapa några problem för pågående projekt. Annas kunskap och nya idéer, tillsammans med styrelsens och teamets engagemang, kommer att stärka organisationens arbete.

Jos de Winde, Dnieuws

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Evelinas liv ligger i Piteå kommuns händer

12 februari 2025

Foto: Privat

Evelina Lindbergs kamp tar aldrig slut, mattan dras undan för hennes fötter gång på gång. I fredags uppdagades det att Piteå kommun avslår Evelinas ansökan om boendestöd och nekar även hennes önskan att få en kontaktperson. Igår beslöt kommunen i stället att hon har rätt till 16 timmars ledsagning i veckan. Teckenrapport har pratat med Evelina och hennes mamma Ingela.

Sedan september 2023, när hon förlorade rätten till personligt stöd har Evelina kämpat för sin rätt att få det stöd hon behöver från Piteå kommun. Precis innan jul slog förvaltningsrätten fast att Evelina har rätt till ett större stöd än vad kommunen tidigare beviljat, att hon har rätt till goda levnadsvillkor. Nu var det fastslaget att hon tillhörde "personkrets 3" som ger rätt till det största möjliga stödet enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Domstolen menade att Piteå kommun nu behövde göra en ny bedömning av Evelinas behov och ge henne rätt stöd. Så långt verkade allt bra och Evelina kunde äntligen hoppas på förbättringar, trots att hon berättade för Teckenrapport att hon fortfarande var orolig hur kommunen skulle agera.

Innan förvaltningsrättens dom hade Evelina fått rätt till boendestöd av kommunen, med undantag för hjälp med matlagning, som är hennes stora intresse. Efter förvaltningsrättens dom ansökte hon därför om nytt boendestöd där matlagningen inkluderades.

I fredags den 31 januari kom nästa kalldusch; Piteå kommun drar bort Evelinas boendestöd helt och nekar därmed också hennes önskan att få en kontaktperson. Kommunen menar att Evelina ska få vanlig hemtjänst, vars personal inte kan teckenspråk. Till Piteå-Tidningen säger Evelina att det känns som kommunen ljugit för henne och att hon nu mår allt sämre. Med en hemtjänst där det kommer flera olika personer som inte kan kommunicera med henne, kommer vardagen att bli väldigt otrygg, säger Evelina. Hon kommer inte ens att veta när de kommer, eftersom hon varken hör eller ser.

Igår, tisdag den 5 februari, vände det igen. Då var Evelina och hennes mamma Ingela Lindberg på ett möte hos Socialnämndens arbetsutskott om ärendet kring Evelina. Där beslutades att Evelina får rätt till 16 timmars ledsagning per vecka. Ingela säger till Teckenrapport: "Det är jättetydligt att lagarna inte fungerar för dövblinda där man tillhör LSS och borde ha goda levnadsvillkor men blir utlämnad till SOL (Socialtjänstlagen) i hemmet på grund av att kommunerna inte utgår från individens behov. Men just nu gläds vi åt ledsagningen".

Om Evelinas mamma fick bestämma skulle det optimala vara att ha personlig assistans eller personligt stöd där en eller två personer med kompetens inom kommunikation via taktilt teckenspråk jobbar och där Evelina själv kan bestämma över sin tid utan att behöva särskilja mellan boendestöd och ledsagning. Verkligheten är dock en annan. Nästa steg nu är att överklaga beslutet om boendestödet. "För får kommunen rätt i att endast ge hemtjänst känns det inte tryggt", säger Ingela.

Evelina själv säger till oss på Teckenrapport att hon är helt slut efter gårdagens nya besked.

Se Teckenrapports tidigare nyheter om Evelina:

Dövblinda Evelina får rätt mot Piteå kommun i Förvaltningsrätten
<https://teckenrapport.se/dovblinda-evelina-far-ratt-mot-pitea-kommun-i-forvaltning-sratten/>

Riksteatern Crea uppmärksammar Evelinas situation i Piteå
<https://teckenrapport.se/2061-2/>

Demonstrationståget för dövblinda Evelina var större än Socialdemokraternas eget första maj-tåg i Piteå
<https://teckenrapport.se/demonstrationstaget-for-dovblinda-evelina-var-storre-an-socialdemokraternas-egget-forsta-maj-tag-i-pitea/>

Namninsamling för dövblinda Evelina
<https://teckenrapport.se/namninsamling-for-dovblinda-evelina/>

Evelina förlorade rätten till personlig assistans
<https://teckenrapport.se/evelina-forlorade-ratten-till-personlig-assistans/>

Maria Norberg

Projektet Stöd på dina villkor inne på sitt andra år

12 februari 2025

Foto: NKJT

I januari inledde projektet Stöd på dina villkor, som drivs av Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk (NKJT), sitt andra projektår. Under en treårig period ska projektet utveckla olika former av stöd för döva, hörselskadade och dövblinda tjejer och kvinnor med intellektuell funktionsnedsättning. Teckenrapport har pratat med tre personer i projektgruppen för att höra hur det gått hittills och vad de gör inom projektet.

Projektet är ett treårigt Arvsfondsprojekt, och projektgruppen består av Karin Granlund, projektledare och kurator, Julia Rask, stödpedagog, Ellinor Persson, kommunikatör, Josefine Backlund, utvecklingsledare, och Maria Edström, projektmedlem. Karin berättar att bakgrunden till projektet är att NKJT har fått journalsamtal från målgruppen och insett behovet av kompetenshöjande insatser för personal, volontärer och stödpersoner. Vår tidigare erfarenhet varierade, och därmed även vårt bemötande.

Ett av kriterierna i ett Arvsfondsprojekt är att målgruppen ska vara involverad. Därför ingår Maria i projektgruppen för att ge feedback under arbetets gång och delta i planeringen av aktiviteter inför tjejträffarna. Dessa träffar organiseras i två fokusgrupper, en i Örebro och en i Stockholm.

I Örebro består gruppen av sex tjejer. Maria berättar att de under träffarna brukar använda bildstöd för att diskutera olika teman, såsom mobbning, misshandel och hot – om vad som är bra och dåligt. De antecknar på en tavla och sätter upp bilder. Julia berättar att de även granskar projektets hemsida och ger feedback på hur den kan anpassas. Maria tillägger att de brukar pyssla och fika, och att träffarna ofta

blir längre än planerat. Utöver att säkerställa målgruppens delaktighet i projektet fungerar tjejträffarna också som ett nätverk för deltagarna, som tidigare inte kände varandra, berättar Julia.

Projektet ska ta fram ett anpassat häfte med bildstöd, lättläst information och situationsbeskrivningar. Tjejträffarna spelar en viktig roll genom att ge feedback på hur materialet ska utformas. Maria påpekar också att målgruppen inkluderar nyanlända tjejer och kvinnor med intellektuell funktionsnedsättning, vilket gör det ännu viktigare att informationen är lättillgänglig och anpassad.

Projektet har stor betydelse för målgruppen, säger Karin, och menar att den ofta är en bortglömd grupp i olika sammanhang. Omgivningen tenderar att inte ta hänsyn till målgruppen vid beslut som påverkar deras vardag. Målgruppen körs lätt över, men med rätt stöd och insatser kan alla, mer eller mindre, vara med och påverka.

Det är en extremt utsatt grupp, eftersom de ofta befinner sig i en beroendeställning. Förövaren kan finnas i deras närhet – det kan vara en god man eller vårdpersonal som i själva verket är förövare. Det blir svårt att be om hjälp när man inte vet någon annan kontaktväg än just förövaren. Genom att involvera målgruppen i projektets arbete får projektgruppen värdefull kunskap om deras behov och vilka anpassningar som fungerar. Utan målgruppens feedback och erfarenheter hade projektet inte varit möjligt att genomföra, säger Karin, och får medhåll av Maria och Julia.

Under projektets sista fas ska projektgruppen fortsätta att utveckla anpassat informationsmaterial för målgruppen. För att identifiera vilket material som behövs samlas just nu underlag in genom intervjuer med målgruppen samt med anhöriga och relevanta myndigheter. Projektet kommer också att delta i olika utställningar. När projektet avslutas är målet att allt material ska implementeras i NKJT:s ordinarie verksamhet.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com